

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

PEDAGÓGIAI PROGRAM

VERESEGYHÁZI ÉLETFA WALDORF ÁLTALÁNOS ISKOLA
ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

Életfa

VERESEGYHÁZI WALDORF ISKOLA

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Tartalom

I.	AZ ISKOLA RÖVID BEMUTATÁSA	3
a)	AZ ISKOLA ADATAI	3
b)	AZ ISKOLA TÖRTÉNETE	3
II.	A WALDORF-PEDAGÓGIA ALAPJÁN MŰKÖDŐ INTÉZMÉNYEK WALDORF-KERETTANTERVE, MINT A NEVELÉS-OKTATÁS TARTALMI KÉRDÉSEIRE VONATKOZÓ EGYEDI MEGOLDÁS, ILLETVE MINT AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJÁNAK ÉS HELYI TANTERVÉNEK ALAPDOKUMENTUMA	6
III.	AZ INTÉZMÉNY HELYI MEGOLDÁSAI A KERETTANTERV ÁLTAL KIJELÖLT KERETEK KÖZÖTT	6
a)	A tanterv egészére vonatkozó általános szempontok	6
b)	Az egyes szaktárgyakra vonatkozóan	6
IV.	A NEVELÉSI PROGRAM AZON – KIEGÉSZÍTŐ – RÉSZEI, MELYEK NEM, VAGY CSAK RÉSZBEN SZEREPELNEK A WALDORF-KERETTANTERVBEN	19
a)	A felvétel és az átvétel – az Nkt. keretei közötti - helyi szabályai	19
b)	A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	21
c)	Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	23
d)	A tanulóknak az intézményi döntési folyamatokban való részvételi jogai, ezek gyakorlásának rendje ..	24
e)	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái.....	25
f)	a tanulók, szülők/gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályok	27
V.	A HELYI TANTERV AZON – KIEGÉSZÍTŐ – RÉSZEI, MELYEK NEM SZEREPELNEK A WALDORF-KERETTANTERVBEN	30
a)	Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	30
b)	Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, számonkérések rendje	31
c)	A magasabb évfolyamra lépés feltételei	32
d)	Az iskola által alkalmazott szöveges értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályai ..	33
e)	Az SNI-tanulók - fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program.....	35
f)	A Pedagógiai Program melléklete: Magyar Gyógypedagógiai Waldorf-iskola Kerettanterv	38
VI.	ZÁRADÉK A MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL	38

I. AZ ISKOLA RÖVID BEMUTATÁSA

a) AZ ISKOLA ADATAI

Az iskola neve:

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az iskola székhelye és postacíme:

2112 Veresegyház, Sportföld u. 1.

Az iskola elérhetőségei:

Telefon: 06-28/630-783; 06-30/682-92-16

Internet: <https://www.vereswaldorfiskola.hu/>

E-mail: titkarsag@vereswaldorfiskola.hu

Az iskola fenntartója:

Életfa Gyermekünkért Egyesület

2112 Veresegyház, Sportföld u. 1.

b) AZ ISKOLA TÖRTÉNETE

Az alapító impulzusról

„Korunk negatív tendenciái ellen érvelni értelmetlen; az ellenérvek logikai hibátlansága és nagyarányú találati biztonsága (emberfeletti éleselméjűsége) felőrlik a vitába bocsátkozót. Értelmes és szükséges azonban olyan eszközökkel élni, mint: szabad kulturális intézmények alapítása, melyeket morális erőből finanszíroznak és védelmeznek.” (Rudolf Steiner)

Egy iskola alapító impulzusa végigkíséri annak egész életútját. Ennek a gondolatnak a felelősségteljes tudatában fogtunk hozzá az alapítás praktikus teendőihez. Iskolánkat szülők és tanárok együtt alapították. Az alapító szülőkben és tanároknak erősen élt, és máig elevenen él a vágyakozás egy olyan iskola után, ahol az iskola pedagógiai és szociális életét meghatározó felnőttek értik és minden erejükkel őrizni is akarják azt a szellemi alapot, amire az első Waldorf-iskola is épült.

Az iskola életútja

Hét évvel az alapítás éve előtt - a 2003/2004-es tanév során már elindult egy szerveződés Veresegyházon, ahol iskolát alapítani kívánó családok és tanárok gyűltek össze. Találkozókat, előadásokat szerveztek, önkormányzati vezetőkkel tárgyaltak. Egy év eltelte után részben pénzforrás, részben kellő cselekvőképesség hiányában ez a szerveződés hirtelen erőtlenné vált.

2011 januárjában komolyabb akarat formájában ismét fellobbant a lelkesedés. Megalakult az Életfa Gyermekünkért Egyesületet azzal a céllal, hogy az egy új Waldorf Általános Iskolát hozzon létre.

2011 tavaszán - gyermekfoglalkozással egybekötött - előadás sorozatot szerveztünk az érdeklődő családok számára, s ezzel párhuzamosan műhelymunkát végeztünk az alapító szülők és tanárok alakulóban lévő közösségével. Tanáraink szinte az egész nyarat gyermekek táboroztatásával és a tanévre való felkészüléssel, a gyermekekkel való ismerkedéssel töltötték. Ebből a munkából a szülők is komoly részt vállaltak. Ezt a folyamatot - tanári és szülői részről is – végig kísérte a Waldorf-pedagógia szellemtudományos hátterének tanulmányozása során szerzett ismeretek, tapasztalatok és szándékok összehangolása.

Az előzetes igényfelmérések igazolták, hogy a közeli településeken évek óta létező, keresett és nagy kihasználtsággal működő Waldorf-iskolák mellett a környéken lakók szívesen látnának a városban egy családias légkörű Waldorf-iskolát. Gödöllőn és Fóton évek óta túljelentkezés tapasztalható, évente sok jelentkezőt kénytelenek visszautasítani helyhiány miatt.

Hét évvel az alapítás után sikerült az alapokat megszilárdítani, és iskolánk létszáma fokozatosan növekszik. A foghíjas osztályfokok feltöltése mellett az osztálylétszámok is átlagban 10 fő fölött vannak. Így tudott megmaradni a bensőséges, családias, szeretettel és bizalommal teli légkör, amely a kezdeteknél is nagy vonzóerő volt a szülők, tanulók és az iskolában dolgozók számára.

Az iskola Veresegyház Ligetek nevű kertvárosi részén található. A Ligetek ugyan nem a város központi részéhez tartozik, de a kertvárosi környezet miatt vonzza az idetelepülő családokat, így évről évre egyre többen költöznek ide. A hely kedvez a kisgyermekes családoknak, több játszótér, sok zöld felület és kirándulási lehetőség van az iskolába járó gyerekek és családok számára. A Veresegyházi Waldorf Általános Iskola helyszínválasztása így nem véletlen. Az iskola alapítói bíztak abban, hogy a környezet, a sok gyermek megteremti a lehetőségét egy iskola gazdasági fenntartásának, amelynek a legfontosabb feltétele a stabil gyermeklétszám.

Az iskola épülete egy organikus tervezésű, két tantermes ház. Kezdő iskolának minden tekintetben megfelelt. De ahogy jöttek az újabb osztályfokok, bővítésben kellett

gondolkodnunk. 2015-ben, az első bővítésnél konténereket béreltünk. Akkoriban tárgyalások folytak a Veresegyházi Önkormányzattal egy teljesen új iskolaépület építéséről, ezért a konténereket csak az átmeneti építési időszakokra terveztük, azonban a gazdasági világválság miatt ez a helyzet állandósult. 2017-ben, második alkalommal tovább bővítettük az iskola konténer-épületrészét. Jelenleg, 2020-ban is egy bővítés előtt állunk, mert a leendő első osztályunk 20 fő körüli osztálylétszámmal indul, osztályaink létszáma pedig folyamatosan emelkedik. Emellett pedagógus közösségünk is erősödik, osztálytanítóink és szaktanáraink létszáma és szaktudása biztosítja a teljes körű Waldorf-pedagógiai oktatást.

A város vezetése folyamatosan támogat minket a kulturális intézmények és sportlétesítmények használatával, valamint az Önkormányzattal jelenleg is tárgyalásokat folytatunk az új iskolaépülettel kapcsolatban.

Iskolánk pedagógus közösségének munkája a következő gondolatokon alapul:

Iskolánkban az oktatás és nevelés a Waldorf-pedagógia szellemiségében történik. Célunk, hogy a gyermekeknek a mindennapokban is használható tudást az életkoruknak megfelelő ütemben, élményeken és gyakorlati tapasztalatokon és művészeti tevékenységeken keresztül adjunk át.

Családias, kislétszámú iskolánkban kialakult a pedagógusok, szülők és gyermekek közössége, szoros kapcsolata. Ennek segítségével is támogatjuk a gyermekek egészséges, harmonikus fejlődését. Segítjük őket, és mintákat adunk problémáik, nehézségeik kezelésben. Mindezt tesszük azért, hogy ne kelljen szorongással és agresszióval élniük, gyarapodjon bizalmuk önmagukban és a világban. Célunk a szociális kompetenciák fejlesztése azért, hogy előítéletek nélkül tudjanak csapatban dolgozni, tiszteljék mások egyéniségét és megtalálják mindenkiben a szépet és a jót.

Iskolánkban a gyerekek kérdeznek, tevékenykednek és meg akarják ismerni a világot. A mindennapok rendszeressége (mely biztonságot ad) és a hagyományos értékek ápolása mellett fontosnak tartjuk korunk kihívásaira is a megfelelést, mely során a gyermekek és közösségünk tagjai aktívan tudnak tenni a világ és társadalom fejlődéséért.

Iskolánk pedagógus közössége kész a megerősödéssre és a megújulásra. Pedagógusként egész lényünkkel, személyiségünkkel mintát adunk és segítjük a gyerekek képességeinek kibontakozását.

Közös célunk, hogy a gyermekek egy biztonságos környezetben – mint egy második otthonban - nevelkedjenek, amely egy meleg fészekként védi, óvja őket, ahol „egész emberként”, testi- szellemi-lelki adottságaikban egyaránt fejlődnek.

Erőfeszítést teszünk azért, hogy a jövőben mindezt egy saját, nagy kerttel körülvett épületben, az iskolát és óvodát összekapcsoló intézményben, sokszínű, de összetartozó közösségben éljük meg.

II. A WALDORF-PEDAGÓGIA ALAPJÁN MŰKÖDŐ INTÉZMÉNYEK WALDORF-KERETTANTERVE, MINT A NEVELÉS-OKTATÁS TARTALMI KÉRDÉSEIRE VONATKOZÓ EGYEDI MEGOLDÁS, ILLETVE MINT AZ INTÉZMÉNY NEVELÉSI PROGRAMJÁNAK ÉS HELYI TANTERVÉNEK ALAPDOKUMENTUMA

„A magyar Waldorf-iskolák kerettantere 2020” a dokumentum mellékletét képezi.

III. AZ INTÉZMÉNY HELYI MEGOLDÁSAI A KERETTANTERV ÁLTAL KIJELÖLT KERETEK KÖZÖTT

a) A tanterv egészére vonatkozó általános szempontok

Kötelezően választható testmozgás iskolánkban alsó tagozaton: erdőjárás vagy úzás.

b) Az egyes szaktárgyakra vonatkozóan

Nyelvoktatás

Olasz nyelv

Bevezetés: nyelvtanítás az alsó tagozaton

Iskolánkban az elmúlt tanévben került bevezetésre az olasz nyelv. Az alsó tagozaton az idegen nyelvek tanításánál kezdetben az anyanyelv elsajátításának mintáját tűzi maga elé a Waldorf-pedagógia. Az első három iskolaévben a gyermek, utánzás útján tanul idegen nyelven beszélni, érzékein keresztül fogadja be a nyelvet, érzésben érti, amit hall és ismétel. Az idegen nyelv megértésében belső képalkotása, képzeletvilága segíti őt. Cél, hogy ebben az életkorban a gyerek ne érezze, hogy nyelvtan van a világon, merüljön bele teljes lényével a nyelvbe. A nyelvórák többnyire idegen nyelven folynak. Az életkoruknak megfelelő mondókák, versek, dalok, történetek, párbeszéd a nyelv világába repítik őket anélkül, hogy fordításra vagy magyarázatra lenne szükség. Nem kell szó szerint értenie szöveget, hiszen ilyenkor a nyelv zeneisége, folyamatossága, egésze a fontos. A szavakat, nyelvtani szerkezeteket játékosan, a gyakorlatban sajátítják el. Lépésről lépésre értik meg, amit hallanak és ismételnek. A megértést gesztusok, mozdulatok, képek, bábok (illetve egyéb eszközök: babzsák, labda,

ugrókötél, szókérdő, társasjátékok) segítik. A Waldorf-iskola korai nyelvtanítása módszertan és tematika szempontjából egységet alkot, a feldolgozott témakörök és a szókérdő spirálisan bővülve épülnek egymásra. Az új anyag mindig a meglévő tudásra épül.

Az írásbeliség csak a harmadik év végén jelenik meg. A negyedik osztálytól a gyermeknek új életszakasza kezdődik, melynek egy tudatosabb nyelvtanulás felel meg. Ekkorra a gyermek már a világra és önmagára is tárgyilagosabban tud nézni, képes kívülről tekinteni a nyelvre, törvényszerűségeket felismerni benne.

1. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: A tanár olaszul köszön, búcsúzik, olasz nyelvű utasításokat ad. Az óra egy kis verssel, fohással kezdődik és egy másik fohással fejeződik be. Mondókákat, dalokat és játékokat játszanak újra és újra, az óra kisebb részében foglalkoznak az új anyaggal. A gyerekek körben állnak (vagy ülnek) az óra folyamán. A megértést aktív mozgás, aktív részvétel segíti, a történeteknél pedig bábok, képek. A mozgással, gesztusokkal kísért dalok, mondókák, játékok szavai, kifejezései beépülnek memóriájukba, segítik a ritmus, dallam-, és hangzásvilág érzéki tapasztalását, a helyes kiejtés formálását. Használhatnak füzetet: a hallott-tanult mesékhez, történetekhez, játékokhoz, dalokhoz kapcsolódóan képeket rajzolhatnak, ezzel segítve a memorizálást.

Órakeret: 72 óra

Előzetes tudás: Nincs szükség előzetes tudásra.

Tantárgyi fejlesztési célok: Az első osztályban a nyelvtanulás elsődleges célja ismerkedés az olasz nyelvvel, annak kiejtésével, ritmusával, dallamával. A hallott mondókák, dalok, ujj-játékok, mesék segítségével, a gyerekekben érdeklődést, kíváncsiságot ébresztünk az olasz nyelv iránt. Megértik az egyszerű utasításokat és reagálni tudnak rájuk.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Az első osztályos gyermekek a szóban tanult, mozgással összekötött mondókákat, dalokat, rövid meséket együtt mondják, éneklék az osztállyal. A közös, csoportos versmondás, éneklés, játék mellett egyéni megszólalások is lehetségesek, megtanulnak köszönni, bemutatkozni.

Kapcsolódási pontok: Elsősorban a főoktatáshoz kapcsolhatóak az egyes történetbeli témák, valamint a számoláshoz az idegen nyelvű számok tanulásával.

Kulcsfogalmak / fogalmak

A gyermek közvetlen környezetéből erednek: köszönések; egyszerű társalgási kérdések és kifejezések (pl. bemutatkozás); szokások és utasítások az osztályban; számok 1-20-ig; fő irányok; a tanterem tárgyai; színek; családtagok; testrészek; gyümölcsök, állatok.

A fejlesztés várt eredményei a gyermeknél:

- tud reagálni köszönésekre,
- az órán elhangzó olasz nyelvű utasításokat (*Siediti! Alzati! Vieni qui! ...*) megérti és képes reagálni rájuk,
- egyszerű begyakorolt kérdéseket megért, azokra válaszolni képes (*Che cosa é ...? . Chi é...? Come ti chiami? –Mi chiamo ...! Quanti anni hai? – Ho ... anni.*),
- az osztállyal együtt kívülről tud mondani verseket, mondókákat, énekelni dalokat,
- a tanult szavakat megérti,
- segítséggel követni tud egy egyszerű, mozdulatokkal kísért mesét,
- nem idegenkedik az olasz nyelv kiejtésbeli sajátosságaitól.

2. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: Az első osztályban szerzett nyitottságot az idegen nyelv iránt tovább erősítjük. A második osztályban folytatódnak az első osztályban megkezdett tevékenységek, az órák továbbra is a szóbeli munkára épülnek. A mondókákat, dalokat, meséket együtt mondják, éneklük az osztállyal, de a gyermekeket bátorítjuk az egyéni megszólalásra is. A tanításban a ritmikus elem dominál mind az óra felépítésében, mind a tevékenységek jellegében. A tapsoló-mondókákat és pergőbb ritmusú verseket nagy, lendületes mozdulatokkal kísérik. Nagyon jók ebben az életkorban a kötél-mondókák (egy nagy kötelet pörgetünk, mely alatt-felett a gyerekek áthaladva mennek, ugrálnak, és közben mondják a verset). A hallott-tanult mesékhez, történetekhez, játékokhoz, dalokhoz kapcsolódóan képeket rajzolnak füzetükbe, ezzel segítve a memorizálást.

Órakeret: 72 óra

Előzetes tudás: Az első osztályban való ismerkedés a nyelvvel.

Tantárgyi fejlesztési célok: A nyelvtanulás célja, hogy a gyerekekben az olasz nyelv iránti érdeklődést, kíváncsiságot fenntartsuk, és egyre otthonosabban érezzék magukat a nyelvi környezetben. Az első osztályban elsajátított szókinccset tovább bővítjük, erősítjük a beszédértést. A hallott és tanult mondókákon, verseken, dalokon, történeteken keresztül, sok-sok gyakorlás mellett, a szövegek szókinccse beépül a memóriájukba. A közös megszólalások mellett a gyerekeket bátorítjuk az egyéni megszólalásokra is.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Az alapvető idegen nyelvű utasítások megértése, reagálás rájuk. A tanulók képesek egyszerű, de már hosszabb történeteket, meséket megérteni, kórusban mondani, eljátszani.

Kapcsolódási pontok: Elsősorban a főoktatáshoz kapcsolhatók egyes témák. A számok ismétlése, bővítése a számolás epochával egy időben történhet. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak: köszönések; bemutatkozás (egyszerű társalgási kérdések és kifejezések); számok 1-100-ig; fő irányok; tanterem tárgyai; színek; családtagok; testrészek megnevezése; állatok, növények, gyümölcsök, zöldségek (pl. egy piaci történetben), hét napjai, hónapok, évszakok, időjárás; ruházati cikkek.

A fejlesztés várt eredményei a gyermeknél:

- tud reagálni köszönésekre,
- az órán elhangzó olasz nyelvű utasításokat (*Siediti! Alzati! Vieni qui! ...*) könnyedén megérti és képes reagálni rájuk,
- egyszerű begyakorolt kérdéseket megért, azokra válaszolni képes (*Che cosa é ...?. Chi é...? Come ti chiami? –Mi chiamo ...! Quanti anni hai? – Ho ... anni.*),
- a tanult szavakat megérti,
- az osztállyal együtt mondott verseket, mondókákat, dalokat érti, fejből tudja,
- a nyelvi játékokban szívesen, örömmel, aktívan vesz részt.

3. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: Olasz nyelven, lehetőleg az anyanyelv kizárásával dolgozunk együtt a gyerekekkel. Továbbra is alapvetően szóban folyik a tanítás. Az együtt mondott, általában mozgással kísért, ritmikus mondókák, dalok, és történetek mellett, párbeszéd, nyelvtörők, versek képzik az óra anyagát. Olyan, már változatosabb szövegeket tanulnak, gyakorolnak, amelyekkel később, bevezetjük az olasz írást. Az ezekben a szövegekben előforduló nyelvtani kulcsszerkezeteket szóban gyakorolják, ez nagyban elősegíti a későbbi tanulmányokat. Jeleneteket, rövid darabokat adhatnak elő, melyekben önálló tanulásra, és szereplésre van módjuk. Füzetükbe a tanulók lerajzolhatják a hallott, olvasott történeteket, dalokat. Leírhatják az abc-t, esetleg néhány szót, vagy egyszerű mondatokat.

Órakeret:72 óra

Előzetes tudás: Az első két évfolyamon tanult versek, dalok, játékok és rövidebb-hosszabb történetek ismerete.

Tantárgyi fejlesztési célok: Az olasz nyelven hallott és tanult mondókákon, verseken, dalokon, történeteken keresztül a gyerekek bepillantást nyernek Olaszország

kultúrába, segítségükkel a szövegek szókinccse beépül a memóriájukba. Elfogadják az idegen nyelv sajátosságait, egyre pontosabbak a helyes kiejtés, intonáció terén. A szókinccs bővítése, az egyéni szereplések bátorítása fontos szerepet kap.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Megértik a történeteket, válaszolnak a begyakorolt kérdésekre. Képesek egyszerű mondatokat alkotni. Önállóan is meg mernek szólalni.

Kapcsolódási pontok: A különböző epochákhoz kapcsolható témák, például számtan, mesterségek, földművelés, házépítés. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak:

Egyszerű társalgási kérdések és kifejezések (bemutatkozás); családtagok; abc; számok 1-100-ig; fő irányok; tárgyak; színek; testrészek megnevezése; gyümölcsök, zöldségek, állatok; hét napjai, napszakok, hónapok, évszakok, időjárás; ruhadarabok; ételek; foglalkozások; ház, lakás; a mindennapok cselekvései; nyelvtörők; nyelvtani szerkezeteket gyakorló mondókák. Nyelvtani fogalmak még nem kerülnek bevezetésre.

A fejlesztés várt eredményei a gyermeknél:

- tud reagálni köszönésekre,
- az órán elhangzó olasz nyelvű utasításokat (*Siediti! Alzati! Vieni qui! ...*) könnyedén megérti és képes reagálni rájuk,
- ismeri az abc-t (szóban „versszerűen”),
- az egyszerű, önmagára vonatkozó begyakorolt kommunikációs helyzetekben jól boldogul (pl. bemutatkozás), a kérdéseket megérti, azokra válaszolni képes (*Che cosa é ...? Chi é...? Come ti chiami? –Mi chiamo ...! Quanti anni hai? – Ho ... anni.*),
- követni tud egy egyszerű, mozdulatokkal kísért mesét,
- az osztállyal együtt és egyedül is kívülről tud mondani verseket, mondókákat, dalokat,
- a tanult szavakat hallás után felismeri és képes megnevezni hétköznapi tárgyakat,
- nyelvtani fogalmak még nem kerülnek bevezetésre, de ismeri a tanult szavak névelőit, képes használni néhány személyes névmást és igeformát.

4. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési célok: A 10. életévben a gyermekek az 'Én'-tudatosság egy új szintjére lépnek. Ebben az életkorban nagy igényük van a rend érzetére mind a környezetükben, mind a munkájukban. A nyelvtanulás tudatosabbá, önállóbbá válik. A tanár részéről nagyon fontos az egyéni odafigyelés, mert az írás elsajátítása és a gyakori egyéni feladatok előtérbe emelik az esetleges nehézségeket. A gyerekek részben

körben, részben pad mögött ülve dolgoznak. A csoportos szereplés kevesebb, egyre több az egyéni megszólalás.

A tanításban a ritmikus szövegek dominálnak. Az órák fontos részét képezik a szituációs játékok, az egyszerű párbeszéd, a találós kérdések, a szójátékok az éneklés, de történeteket is dolgozhatnak fel. Az elhangzott történetek tartalmát ismerős kérdések és válaszok segítségével olasz nyelven összefoglaljuk, esetleg elmesélhetjük anyanyelven is, ezzel támogatva a nehézségekkel küzdő gyerekeket. Az órákon megtanult szövegeket használva kezdenek a diákok olaszul írni. A gyerekek a tartalom lényegét adó két-három mondatot lemásolják a tábláról. A szövegnek minél több ismétlést kell tartalmaznia. Az írást emellett rövid tollbamondásokkal is gyakorolják, jól ismert szöveg alapján. Fontos figyelni a tollbamondás lépéseire. A látó-halló tollbamondást követi a hallás utáni írás. Az egyszerűbb nyelvtani szabályokat tudatosítják és gyakorolják. Ahol csak lehetséges, a főneveket mondatokban tanulják a megfelelő névelőkkel, egyszerű jelzőkkel, elöljárószavakkal, igeformákkal együtt. Miután leírják az egész mondatot, aláhúzzuk más-más színnel, a főneveket, és az igét. A gyerekek először azt olvassák, amit saját maguk írtak, ezt követheti a nyomtatott szöveg olvasása. Az írás és az olvasás gyakorlása segíti elő a szókép és a kiejtés összekapcsolását, ez sok gyakorlást igényel. A szavakat mondatokban, szövegösszefüggésekben tanulják meg. Jeleneteket, rövid darabokat adhatnak elő, melyekben önálló tanulásra, és szereplésre van módjuk. Házi feladatok bevezetése. Rövid szövegek, mondatok memorizálása, írásgyakorlás, rendszeres otthoni olvasás segítheti a későbbi sikeres nyelvtanulást. A kézzel írott epocha füzet felel meg a tankönyvnek.

Órakeret: 72 óra

Előzetes tudás: Az első három év tananyaga: versek, dalok, mesék ismerete, szókincs, egyszerű mondatok.

Tantárgyi fejlesztési célok: A már ismert olasz nyelven hallott, tanult mondókákon, verseken, dalokon, történeteken keresztül a gyerekek megtanulnak olasz nyelven olvasni és írni. A szókincs tovább bővül. Fontos a memoriterek tanulása, az egyéni szereplések bátorítása, az anyanyelv és az idegen nyelv szerkezete, felépítése közötti különbség tudatosítása. A nyelvtan bevezetése a mondat egészéből indul ki.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Megértik az elhangzott történeteket, válaszolni tudnak a feltett kérdésekre. Az ismert szövegek írása, olvasása nem okoz gondot. Képesek egyszerű nyelvtani szabályokat felfedezni és használni. Képes önállóan is megszólalni.

Kapcsolódási pontok: A különböző epochákhoz kapcsolható témák, például anyanyelv, állattan, földrajz - környezetismeret. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak

Szókincs: a tanult történetek, párbeszédetek szókinccse; egyszerű társalgási kérdések és kifejezések; saját magunkról való beszélgetés; családtagok; számok 1-100-ig, sorszámnevek 10-ig; fő irányok; tárgyak, otthoni eszközök; színek; testrészek megnevezése; gyümölcsök, zöldségek, állatok; hét napjai, napszakok, hónapok, évszakok, időjárás; ruhadarabok; ételek; foglalkozások; ház, lakás; napi cselekvések (evés, mosdás, öltözködés); nyelvtörők.

Nyelvtan: abc ismerete, betűzés; főnevek neme, egyes- és többes szám; határozott és határozatlan névelő egyes- és többes száma; személyes és mutató névmások („*questo é...*”); egyszerű kérdőszavak; *c’è, ci sono*; melléknév egyeztetés kezdetei; kijelentő mód jelen idő (igék ragozása szóban: „*lo ho ...*”, „*lo sono...*”); módbeli segédigék (dovere, volere, potere); tagadó mondatok, szórend; helyesírás alapszabályai a már ismert szavakon keresztül.

A fejlesztés várt eredményei a gyermeknél:

- ismeri az abc-t,
- helyesen betűzi a nevét és néhány gyakori szót,
- pontosan olvas begyakorolt szavakat és mondatokat, írásban felismeri azokat,
- az egyszerű, begyakorolt kommunikációs helyzetekben jól boldogul (pl. bemutatkozás), a kérdéseket megérti, azokra válaszolni képes,
- kívülről tud mondani egyszerűbb szövegeket (versek, nyelvtörők, párbeszéd)
- önállóan képes egyszerű mondatokat alkotni,
- alapvető szókinccsel rendelkezik a feldolgozott témakörökben,
- képes egyszerű nyelvtani szabályok felismerésére és alkalmazására.

Bevezetés: nyelvtanítás a középtagozaton (5-8. osztály)

Kisiskolás korban a nyelvelsajátítás, a nyelvtanulás még főként személyekhez, szituációkhoz kötött, és csak a kilenc-tizenharmadik évben kezdődik el egy önállóbb, tudatosabb tanulás. A gyermek a tizenkettedik életév táján már képes ok-okozati összefüggéseket meglátni, a tanultakra összefoglalóan rátekinteni.

A szóbeli munka a középtagozaton is a tanítás középpontjában marad. Bevezetjük a különféle szociális, csoportos munkaformákat. A kórusbeszédet egyre inkább felváltja a gyermekek egyéni megnyilatkozása. A beszédgyakorlatok során a diákok megtanulnak egyszerűen társalogni az iskolai és otthoni életről, önmagukról, családjukról, az időjárásról, az időről, az évszakokról, napszakokról, az olvasott szövegek tartalmáról. A tevékenységek között szerepel versek és beszédgyakorlatok együttes és egyéni előadása, közös éneklés, nyelvtani kérdések megtárgyalása,

gyakorlása, az adott nyelv hazájának történelmi, kulturális, földrajzi jellegzetességeivel való ismerkedés. Sor kerülhet egy-egy rövid színdarab vagy jelenet előadására is.

Az olvasmányokat, a szövegeket alaposan feldolgozzák. A nyelvtani szabályokat a már ismert, feldolgozott szövegekből vezetik le. Tankönyvnek a kézzel írott, illetve szerkesztett epocha füzet felel meg. Ebbe jegyzik fel a tanult verseket, dalokat, nyelvtörőket, mondókákat, párbeszédet, nyelvtani szerkezeteket, szabályokat, ragozási táblázatokat. Fontos, hogy úgy tekintsenek füzetükre, mint egyedi és sajátos munkaeszközökre, melyet színes, figyelemfelkeltő eszközökkel, rajzokkal tehetnek esztétikusabbá. Külön szótárfüzetük van.

5. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: Ebben a korban (11. életév) erősödik és a környezettől függetlenedik a gyermekek memóriája. Könnyen, jól motiválhatók, a megtanulandó tananyagot eredményesen tudják gyakorolni és alkalmazni, sokat képesek tanulni. A tanítás középpontjában a szóbeli munka áll, mely kérdés-felelet párbeszédet, nyelvtörőket, beszédgyakorlatokat, életkoruknak megfelelő verseket, énekeket tartalmaz. Ez az a kor, amikor képesek felismerni a nyelv szépségét, ami fontos, ahhoz hogy a gyerekek élvezzék a nyelvet és a nyelvtanulást. A mondatok, versek, történetek, helyes ritmusban való előadása, a jellegzetes hanglejtés, a pontos kiejtés is erősítheti ezt az esztétikai igényt. A versmondás a tiszta kiejtés és mondatdallam begyakorlásának kiváló eszköze, és erősíti az idióma jellegű szókinccset is. A beszédgyakorlatok során a diákok megtanulnak egyszerűen társalogni önmagukról, különböző témákról, az olvasott szövegek tartalmáról.

A szókinccs gyarapításának középpontjában a közösen feldolgozott olvasmányok állnak. Az olvasmány új szavait az új szövegrész bevezetése előtt ismertetjük meg a diákokkal. A szókinccset tudatosan tanulják és gyakorolják szövegösszefüggéseikben. Az olvasmányokat egyszerű kérdések-válaszok formájában dolgozzuk fel, először az egész osztállyal, majd egyenként. Igény esetén további olvasmányokat adhatunk, esetleg használhatnak nyomtatott olvasókönyvet is. A gyerekeket arra ösztönözzük, hogy képzeletüket használva alkalmazzák a szavakat, például rövid történetek megírásában. Nagy gondot kell fordítani arra, hogy a gyerekek megértsék és alaposan elsajátítsák az alapvető mondatszerkezeteket. A szabályokat deduktív módon maguk fedezik föl és fogalmazzák meg. Miután az új nyelvtani szerkezetet az anyanyelven megtárgyalták, begyakorolták és megértették, a szabályt egyszerű állítás formájában írásban rögzítik epocha füzetükbe. A példamondatokat az órákon tanult párbeszédkekből veszik.

Ötödik osztálytól a gyerekek egyre többet dolgoznak csoportmunkában, párban. Gyakoriak a szókinccs tesztek, rendszeres tollbamondások, helyesírási gyakorlatok.

Órakeret:72 óra

Előzetes tudás: A negyedik osztályban tanult szókincs, nyelvtani szerkezetek.

Tantárgyi fejlesztési célok: Az olasz nyelven történő olvasás-írás gyakorlása, megerősítése, a szókincs további bővítése, a nyelvtani szerkezetek tudatosítása a cél ebben az évben. Folytatódik a helyes kiejtéssel, intonációval kapcsolatos gyakorlás. A tanár segít felfedezni az anyanyelv és az idegen nyelv szerkezete, felépítése közötti különbségeket. Fontos a memoriterek (versek), dalok tanulása és az egyéni szereplések bátorítása.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Kis segítséggel megértik az olvasott történeteket, válaszolni tudnak az olvasmányra vonatkozóan feltett kérdésekre. A csoportos szereplés helyett egyre inkább az egyéni megszólalás a jellemző. Képesek nyelvtani szabályokat felfedezni és használni.

Kapcsolódási pontok: A különböző epochákhoz kapcsolható olvasmányok, versek, dalok. A nyelvtan epochához jól kapcsolhatók az egyes tanult nyelvtani elemek, szerkezetek. A földrajz epochához jól kapcsolható a fontosabb országok megnevezése, az utazáshoz kapcsolódó szókincs, a névelők, a prepozíciók használata. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak

Szókincs: a tanult olvasmányok, párbeszéd szókincse; saját magunkról, családról való beszélgetés; mindennapi társalgási kérdések, kifejezések és arra reagálás (bemutatkozás, érdeklődés hogylét iránt és válasz, bocsánatkérés, gratulációk, jókívánások, kérés, kínálás, meghívás); napi cselekvések, napirend; időjárás; óra, idő kifejezése, dátumozás; országok és nemzetiségek.

Nyelvtan: helyesírás alapszabályai a már ismert szavakon keresztül; főnevek neme, egyes- és többes szám (szabályos és rendhagyó); határozott és határozatlan névelő egyes és többes száma; személyes és mutató névmások („questo é...”); kérdőszavak; c’è, ci sono; melléknév egyeztetés nemben és számban; kijelentő mód jelen idő (szabályos és rendhagyó igék); módbeli segédigék (dovere, volere, potere); visszaható igék; tagadás; szórend; a kijelentő mód múlt ideje (passato prossimo); prepozíciók; birtokviszony kifejezése; felszólítás.

A fejlesztés várt eredményei a diáknál:

- ismeri az abc-t,
- helyesen betűz,
- emlékezetből önállóan is el tud mondani verseket, párbeszédet,
- az ismert szavakat, mondatokat tollbamondás után le tudja írni,

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- a tanult nyelvtani szabályokat felismeri és alkalmazni tudja, a kérdéseket megérti, azokra válaszolni képes,
- a tanult kommunikációs helyzetekben jól boldogul (pl. bemutatkozás),
- képes beszélni önmagáról,
- pontosan olvas begyakorolt szavakat és mondatokat, szövegben felismeri azokat,
- alapvető szókinccsel rendelkezik a feldolgozott témakörökben, a tanult szókinccset tudja használni,
- egyszerű, rövid szövegeket megért,
- önállóan tud a tanult szavakkal és nyelvtani szerkezetekkel mondatokat alkotni.

6. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: A hatodik osztályban a prepubertás-kor jellegzetes vonásaival találkozhatunk. A rend és rendszer, az áttekinthető tervezés nagyon fontos ebben az életkorban. Hatodik osztálytól a földrajz, a kulturális sajátosságok, legendák, balladák, történelmi és mitikus személyiségek alkotják a fő témaköröket. A diákok idegen nyelven is érdeklődve fogadják ezeket a témákat. Dráma és hősköltemények, humoros természetű párbeszédok képezik a beszédgyakorlatok alapját. Sok idiómát, kifejezést és mindennapi társalgási szókinccset építünk be a szóbeli munkába. A történetek olvasásakor az osztálynak lehet egy meghatározott feladatot adni a hallott-olvasott szövegre vonatkozóan (például valami felfedezendő, vagy egy-egy szó megjelenésének megfigyelését). A tanult nyelvtan és szókinccs alapján a diákokat bátorítjuk arra, hogy egyre szabadabban fejezzék ki magukat mind szóban, mind írásban. Kreatív fogalmazásokat írnak, először közösen, majd önállóan is. Rendszeresen kapnak írásbeli és szóbeli házi feladatokat. Sor kerülhet egy-egy színdarab előadására is, melyben önálló tanulásra, és szereplésre van módjuk.

Órakeret: 72 óra

Előzetes tudás: Az ötödik osztályban tanult szókinccs, nyelvtan.

Tantárgyi fejlesztési célok: Az olasz nyelv kiejtésének, intonációjának finomítása, a szókinccs további bővítése, az írás-, olvasáskészség megerősítése, újabb nyelvtani fogalmak és formák megismerése, a nyelvtani szerkezetek tudatos használata a cél ebben az évben. A nyelvtanulás további célja, hogy a diákok elsajátítsák és használni tudják az alapvető mindennapi társalgáshoz szükséges szókinccset. Fontos a memoriterek tanulása. A diákokat, arra ösztönözzük, hogy bátran fejezzék ki magukat idegen nyelven, szólaljanak meg egyedül. Buzdítjuk őket az önálló szótárhasználatra.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: A diákok egyre többet tudnak beszélni magukról, környezetükről. Egyre több kérdésre képesek válaszolni. Egyszerű önálló mondatokat tudnak alkotni. Önállóan olvasnak egyszerűbb

szövegeket, nem riadnak meg ismeretlen szavaktól. Ismert szövegre, ismert szövegkörnyezetben kérdéseket tudnak alkalmazni. A rendszeresek a házi feladatok (szótanulás, írásbeli feladatok, olvasásgyakorlás). Epoque füzetüket (azaz tankönyvüket) és saját szótárukat rendszeresen és pontosan vezetik (főnevek esetén a határozott névelők, igék esetén a rendhagyó alakok feltüntetésével).

Kapcsolódási pontok: A földrajz epochához és a történelem epochához könnyen kapcsolhatóak egyes szövegek, történetek, legendák. A nyelvtan epocha és az idegen nyelv nyelvtanának tanulása közötti egyezések és különbségek erősítik a tanulók grammatikai kompetenciáit. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak:

Szókincs:

a tanult olvasmányok, párbeszédok szókincese; saját magunkról, családról való beszélgetés; mindennapi társalgási kérdések, kifejezések és arra reagálás (bemutatkozás, érdeklődés hogyan írást és válasz, bocsánatkérés, gratulációk, jókívánságok, kérés, kínálás, meghívás); napi cselekvések, napirend; iskola, tantárgyak, órarend; szabadidős tevékenységek; vásárlás; utazás, közlekedési eszközök, tájékozódás; országok és nemzetiségek; Magyarország, Olaszország, Róma, Vatikán,

Nyelvtan: részelő névelő; birtokos névmások; melléknév fokozás; vonzatos igék; névelős elöljárószók; kijelentő mód múlt ideje (passato prossimo és imperfetto); jövő idő (futuro semplice, futuro anteriore); quanto, molto, tanto, poco, tutto (megszámlálható és nem megszámlálható főnevek); hely- és időhatározók (*sempre, mai, spesso, raramente*).

A fejlesztés várt eredményei a diáknál:

- helyesen betűz,
- diktálásra le tudja írni, amit hall,
- pontosan olvas szavakat és mondatokat, szövegben felismeri azokat,
- emlékezetből önállóan is el tud mondani verseket, párbeszédet,
- a tanult kommunikációs helyzetekben jól boldogul,
- a kérdéseket megérti, azokra válaszolni képes,
- a tanult szókincszet tudja használni,
- képes szabadabban beszélni önmagáról, családjáról, környezetéről,
- bizonyos helyzetekben meg tudja értetni magát pl. útbaigazítás, vásárlás,
- röviden tud beszélni Magyarországról, Olaszországról, esetleg néhány más országról
- felismeri a tanult nyelvtani szabályokat, példákat talál rájuk egy adott szövegben, a szabályokat alkalmazni tudja,

- a tanult szavakkal és nyelvtani szerkezetekkel képes mondatokat alkotni.

7. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: Hetedik osztályban tovább bővítjük a szókinccset. Több a tanulnivaló, rendszeresek a tudáspróbák, szódolgozatok. Nagy hangsúlyt kap a beszédértés és beszédkésztség, a szövegértés, a helyesírás fejlesztése. Gyakoribb a csoportos, a páros és az önálló munka. Segíteni kell őket abban, hogy el tudják fogadni, hogy gondolataikat még nem mindig tudják idegen nyelven megfogalmazni, és abban is, hogy törekedjenek a meglévő nyelvi eszközeik alkalmazására. Az irodalmi szövegek mellett továbbra is hangsúlyt kapnak a kulturális, földrajzi, történelmi és a mindennapos társalgási témák. Füzetüket a nyelvtani szabályokkal - a tanár segítségével - következetesen, szépen vezetik. Rövid írásos munkák készülhetnek, önálló fogalmazások: naplórás, egy tárgy, város, táj leírása. Egyre több ismerettel rendelkeznek az idegen nyelv hazájáról.

Órakeret: 108 óra

Előzetes tudás: A hatodik osztályban tanult szókinccs, nyelvtan.

Tantárgyi fejlesztési célok: Tovább bővítjük a diákok szókinccsét, újabb nyelvtani fogalmakat és formákat ismernek meg. Megbízhatóan tudják használni a szótárat. Egyre könnyebben tudnak önállóan szövegeket értelmezni, a szöveggel kapcsolatos kérdésekre válaszolni. Hozzásegítjük őket ahhoz, hogy gondolataikat kreatívan, önállóan tudják megfogalmazni. Arra ösztönözzük őket, hogy bátran fejezzék ki magukat olasz nyelven, szólaljanak meg egyedül.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Határozottabban tudnak beszélni magukról, környezetükről, kérdésekre válaszolni, egyszerű önálló mondatokat alkotni. Szókinccsük, nyelvtani tudásuk tovább szélesedik. Képesek önállóan olvasni és értelmezni szövegeket. Rendszeresen kapnak házi feladatokat (szótanulás, írásbeli feladatok). EPOCHÁ füzetüket (tankönyvüket), saját szótárukat rendezetten, pontosan vezetik.

Kapcsolódási pontok: A nyelvtan, földrajz és a történelem epochához kapcsolható témák, szövegek, történetek. Az ünnepekhez kapcsolódóan olasz nyelven is tanulnak dalokat, verseket.

Kulcsfogalmak / fogalmak:

Szókinccs: saját magunkról való beszélgetés, mindennapi társalgási kérdések, kifejezések és arra reagálás (bemutatkozás, érdeklődés hogylét iránt és válasz, bocsánatkérés, gratulációk, jókívánságok, kérés, kínálás, meghívás); főoktatáson tanult életrajzok szókinccse; irodalmi munkákból egyszerűbb szövegek; Olaszország földrajza;

vendégek, vendéglátás, idegenvezetés; betegség, közérzet; Petrarca és reneszánsz olasz művek (dalok, szonettek, próza).

Nyelvtan: visszaható, részes és tárgyasetű névmások, összevont névmások; kijelentő mód múlt ideje (trapassato prossimo, passato remoto, trapassato remoto); feltételes mód (condizionale semplice, condizionale composto).

A fejlesztés várt eredményei a diáknál:

- könnyedén és helyesen betűz,
- diktálásra le tudja írni, amit hall,
- pontosan olvas szavakat és mondatokat, szövegben felismeri azokat,
- emlékezetből önállóan is el tud mondani verseket, párbeszédeket,
- a kérdéseket megérti, azokra válaszolni képes,
- alapvető szókinccsel rendelkezik a feldolgozott témakörökben, a tanult szókinccset tudja használni,
- a tanult szövegeket megérti,
- képes beszélni önmagáról, családjáról, környezetéről,
- egyre több helyzetben meg tudja értetni magát,
- röviden tud beszélni Magyarországról, Olaszországról,
- felismeri a tanult nyelvtani szabályokat, példákat talál rájuk egy adott szövegben, a szabályokat alkalmazni tudja,
- önállóan tud a tanult szavakkal és nyelvtani szerkezetekkel mondatokat alkotni,

8. évfolyam

Tematikai egység / Fejlesztési cél: A nyolcadik osztályban is fontosak a mindennapos társalgási témák mellett a kulturális, földrajzi, történelmi és irodalmi érdekességek és életrajzok. Az órákon rendszeresen a párban, csoportban folytatott beszélgetések olasz nyelven. Fontos a diákok íráskészségének fejlesztése: rövid levelek, egyszerű leírások, összefoglalások írása.

A diákok tisztában vannak a nyelvtani alapokkal, áttekintik és bővítik a már korábban megtanult nyelvtani formákat, szabályokat.

Órakeret: 108 óra

Előzetes tudás: Az előző hét osztályban tanult szókinccs, nyelvtan.

Tantárgyi fejlesztési célok: A nyolcadik osztályban az eddig tanultak ismétlését és gyakorlását követően további nyelvtani szerkezetekkel, igeidőkkel teljesedik ki tudásuk. Beszédben, írásban és szövegértésben a nyelv magabiztos, kreatív használata a cél.

Követelmények - Ismeretek / fejlesztési követelmények: Rövidebb-hosszabb szövegek olvasása, önálló feldolgozása. Életszerű párbeszéd hallgatása, gyakorlása. A tanult szerkezetek biztonságos használata írásban és szóban egyaránt.

Kapcsolódási pontok: Földrajz, történelem és nyelvtan epochához kapcsolódó témák, szövegek.

Kulcsfogalmak / fogalmak:

A szövegekhez, olvasmányokhoz, párbeszédhez kapcsolódó szókincs.

Nyelvtan: vonatkozó névmások; felszólító mód és névmások; kötőmód (Congiuntivo presente, passato, imperfetto, trapassato); feltételes mondat szerkezet (Periodo ipotetico).

A fejlesztés várt eredményei a diákoknál:

- elsajátítják a nyelvtan és a helyesírás alapjait,
- képesek önállóan egyszerű szövegeket értelmezni,
- képesek önállóan rövid szöveget alkotni,
- képesek önállóan bemutatkozni, kérdésekre válaszolni.

Kertművelés

A Kertművelés tantárgyat az iskola lehetőségeinek függvényében projektszerűen, az óraszámok év közbeni csoportosításával oldja meg.

IV. A NEVELÉSI PROGRAM AZON – KIEGÉSZÍTŐ – RÉSZEI, MELYEK NEM, VAGY CSAK RÉSZBEN SZEREPELNEK A WALDORF-KERETTANTERV BEN

a) A felvétel és az átvétel – az Nkt. keretei közötti - helyi szabályai

A tanulófelvétel alapelvei átjelentkezők esetében

Iskolánk életében rendszeresen előfordul, hogy a szülők tanév közben, vagy az új tanév kezdetén felvételi kérelemmel jelentkeznek. Az osztálytanító osztálya létszáma és összetétele alapján dönt a jelentkező tanuló szüleivel való találkozás lehetőségéről. Ilyen esetekben a jelentkezés már meglévő, kialakult osztályközösséget érint, ezért az osztálytanító az osztályban tanító pedagógusokkal együtt mérlegeli, hogy tud-e az osztály újabb gyermeket befogadni.

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A felvételi / átvételi beszélgetés során az osztálytanító és több pedagógus is jelen van, akik segítik a folyamatot. Ezt követően az iskola Pedagógus Kollégiuma körültekintően mérlegel, és ez alapján döntést hoz a felvételtől vagy elutasításról, majd írásban értesíti az érintett családot (A felvétel módját és kritériumait a gyermek életkora és az illető osztály összetétele határozza meg.)

A tanulófelvétel pedagógiai szempontjai

Iskolánk nem kötelező felvételt biztosító iskola. A Waldorf-iskolák gyakorlata szerint lefolytatott ismerkedési eljárás után, a szülő/gondviselő és a Pedagógus Kollégium egyetértésével történik a tanuló felvétele. A felvételi folyamatba a Szülői Kör képviselője is bekapcsolódik, aki a jelentkező tanuló szüleivel folytat párbeszédet. Az osztályösszetétel pedagógiai elvei szerint az iskola törekszik a különböző lelki alkatú, temperamentumú gyermekek és a nemek kiegyenlítetttségének megteremtésére, valamint a szülők iskolaválasztási szempontjait is figyelembe veszi.

Iskolánk pedagógiai célkitűzése a gyermek harmonikus fejlődése, fejlődési hátrányainak kiegyenlítése, ezért a felvételre jelentkezőknél fontos mérlegeljük, hogy az iskolánk valóban tudja-e biztosítani szükséges és optimális személyi és tárgyi feltételeket. Másrészt a gyermek felvételének további feltétele, hogy a szülők ismerjék a Waldorf-pedagógiát és az iskola működését, ezeket elfogadják és támogassák.

Az átjelentkezés gyakorlati menete

A következő folyamat érvényesül a tanév közbeni és tanév kezdeti átjelentkezések esetén:

- Jelentkezési lap kitöltése
- Szülői kérdőív a gyermekkel kapcsolatban (otthon kitölthető)
- A szülőket a Szülői Kör tagjai, és/vagy a Pedagógus Kollégium képviselője tájékoztatja az intézményben lévő szülői szerepről, feladatokról
- A tanuló két hetet hospitál az adott osztályban
- Az osztálytanító és a gyereket tanító pedagógusok véleményének összegzése után a Pedagógus Kollégium és az osztálytanító közösen meghozza a döntést
- Szülők írásbeli tájékoztatása a felvételtől vagy elutasításról

b) A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

Művészeti alapvizsga (8. év)

A Waldorf-iskolák művészeti képzését 1-8. évfolyam zárásaként a művészeti alapvizsga zárja. A nyolcadik tanév során a tanulók egy általuk választott témának az elméleti, művészeti és gyakorlati feldolgozásával éves munkát készítenek.

Az alapfokú művészeti vizsga ennek az éves munkának a része, mely elősorban az osztály és a szülők előtt zajlik.

A szóbeli előadás során a gyerekek szabadon beszélnek az általuk végzett munkáról, élményeiről. Az előadás végén kérdéseket tesznek fel az előadónak.

Az év során készített gyakorlati – művészeti munkát és a szóbeli előadást az osztálytanító értékeli, mely az év végi bizonyítvány része.

Tanulmányok alatti (törvényileg szabályozott) vizsgák:

A vizsgatantárgy követelményei azonosak az érvényben lévő Kerettantervben található adott évfolyam adott tantárgyának követelményeivel. A tanulóra a Kerettanterv által meghatározott követelmények vonatkoznak. Iskolánk értékelési rendszere nem az osztályzáson alapul. A tanulók teljesítményeiről szöveges értékelést kapnak. A napi intenzív kapcsolat eredményeként az osztálytanító jól ismeri a tanulókat, és a munkájukról folyamatosan visszajelzéseket ad a számukra. Ezek mellett a tanulók az őket tanító szaktanároktól is rendszeres értékelést kapnak. Az értékelés során figyelembe vesszük a tanuló alapvető képességeit. Magasabb évfolyamokon (6., 7., 8.) fontos szempont, hogy önmagához képest hogyan teljesített, milyen erőfeszítéseket tett.

A tanulmányok alatti vizsgákra a következő esetekben kerülhet sor:

- a tanuló egész évi tanulmányi eredményei nem voltak elfogadhatóak,
- tanév közben érkező tanuló átvétele esetén,
- a tanuló betegség vagy egyéb távolléti ok miatt nem tudta teljesíteni az egyes tantárgyakhoz kötött elvárásokat,
- egyéni munkarend esetén.

A fenti esetekben, iskolánk Tanári Kollégiuma minimum háromtagú vizsgabizottság jelenlétében osztályozó, különbözeti, illetve javítóvizsgát szervez.

A vizsga írásbeli és / vagy szóbeli vizsgarészt tartalmazhat.

Ha a tanuló egész évi tanulmányi eredményei nem voltak elfogadhatóak

Iskolánkban a tanítás fő- és szakoktatás szerint tagolódik. Az olyan elméleti, művészeti és gyakorlati tantárgyakat, amelyek esetében egy kerek, lezárt témát tárgyalunk, epochálisan, más tárgyakat szakórákban tanítunk. Az epocha elfogadásához a tanulók az osztálytanító és szaktanárok által meghatározott minőségben minden feladatot határidőre teljesíteni kötelesek. Ha a tanuló nem teljesíti az epochát / szakórai dolgozatot, nem éri el a minimális követelményszintet vagy nincs jelen, ezt pótolhatja a szaktanár által kijelölt időpontban. Amennyiben a tanuló éves munkája értékelhetetlen, javítóvizsgára bocsátjuk. Vizsgára való bocsátásról az Iskola érintett szaktanára vagy osztálytanítója dönt a Pedagógus Kollégium véleményét kikérve. A vizsga pontos idejét az osztálytanító előre egyeztetett szóban és írásban a szülővel és a tanulóval.

Tanév közben érkező tanuló

Tanév közben érkező tanuló esetében, átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha az osztálytanító vagy a szaktanár a tanult tananyagban jelentős eltérést, lemaradást, hiányosságot észlel. Amennyiben az osztálytanító/szaktanár szükségesnek tartja, egy előre meghatározott időintervallum után a tanulónak számot kell adnia tudásáról. Ekkor az osztálytanító/szaktanár által a felkészülés időszakának kezdetén ismertetett és írásban megadott tantárgy és annak pontosan meghatározott részéből, a tanulóval és a szülővel egyeztetett időpontban, írásos vagy/és szóbeli formában a tanuló értékelő vizsgát köteles tenni.

A tanuló betegség vagy egyéb távolléti ok miatt nem tudta teljesíteni az egyes tantárgyokhoz kötött elvárásokat

Meghatározott hiányzásmennyiség elérését követően a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie. Az osztálytanító feladata, hogy erről a tényről a tanulót és szüleit (gondviselőjét) írásban értesítse. A tanulónak megfelelő időt kell adni a felkészüléshez. Alapelve, hogy legkésőbb az adott tanév augusztus 25-ig a vizsgának le kell folynia. Ellenkező esetben a tanuló nem folytathatja tanulmányait az Iskolában.

Egyéni munkarend esetén

A tanulónak a tanév rendjében meghatározott első félév utolsó napját megelőző héten kell az első félévhez kapcsolódó vizsgáit teljesítenie, az osztálytanítóval egyeztetett időpont(ok)-ban. A második félévben hasonló módon, a tanév utolsó munkanapját megelőző héten kell az osztályozóvizsgát megszervezni.

c) Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az iskolában dolgozó minden pedagógus és alkalmazott a tanév elején Munkavédelmi és Tűzvédelmi oktatáson vesz részt, mely kiterjed az elsősegélynyújtási alapismeretekre is.

Iskolánk az egészségmegőrzésre és a balesetek megelőzésére helyezi a hangsúlyt, melynek leglényegesebb eleme a biztonságos iskolai környezet megteremtése, valamint a pedagógusok példamutatása a tanulók felelősségteljes viselkedésének kialakítása érdekében. Rendszabályaink mind az iskolai, mind az iskolán kívüli tevékenységekre (pl. osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás) vonatkoznak.

Baleset esetén mind a pedagógusoknak, mind a gyerekeknek tisztában kell lenniük azzal, hogy kinek mi a feladata, kötelessége. Ezek átadása a gyerekeknek az osztálytanítók feladata. Nem csak kötelezően, a tanév első tanítási napján kell erről beszélni, hanem az iskolai élet természetes folyásához igazodva is, amikor nem stresszhelyzetben, hanem természetes módon adódhat a helyzet egy elsősegélynyújtás témájú beszélgetéshez. Ezek alapjai a következők:

Elsősegélynyújtásnak nevezzük azt a gyors egészségügyi segítséget, melyet bármely helyszínen tartózkodó személy nyújthat egy sebesültnek vagy betegnek, míg a szaksegítség megérkezik. Az elsősegélynyújtás célja, hogy a beteget életben tartsa, stabilizálja állapotát, enyhítse fájdalmát, szorongását.

Az elsősegélynyújtás alapszabályai már minden iskolába járó gyermek számára megérthetőek, és elvárható tőlük a betartásuk. Ilyen a baleset helyszínének biztosítása, és a sérült friss levegőhöz engedése.

A továbbiakat az iskolában elsősegélynyújtási alapismeretekkel rendelkező felnőtt/felnőttek döntenek el.

Minden tanév első tanítási napján Tűz-és balesetvédelmi oktatásban részesülnek a gyerekek, ezzel együtt a korosztályuknak megfelelő szintű elsősegélynyújtó ismeretekre is kitérnek az osztálytanítók. Kiskorúaknál ez elsődlegesen abban nyilvánul meg, hogy ha balesetet látnak, követik a jelenlévő felnőtt kéréseit. Ezen felül az oktatás célja és feladata, hogy a gyerekek megismerjék

- az elsősegélynyújtás fogalmát
- a tőlük elvárható elsősegélynyújtási módokat
- korosztályuktól elvárható szinten tudják használni az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközöket, felszerelést
- felismerjék a veszélyhelyzeteket

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- megismerjék a mentő hívásának módját, a mentőszolgálat működését

A fokozottan balesetveszélyes tantárgyak (testnevelés, bothmer gimnasztika, kémia, fizika, biológia) első tanóráin a pedagógusok külön kitérnek az adott tantárgyra jellemző balesetvédelmi tudnivalókra és az esetleges balesetet követő teendőkre.

Ugyanez vonatkozik a kézimunka, kézművesség és kertművelés tantárgyakhoz tartozó aktuális balesetvédelmi és elsősegélynyújtó információkra is.

A fent említett tantárgyakhoz kapcsolódó elsősegélynyújtási ismeretek, témák a teljesség igénye nélkül:

Természetismeret-biológia: allergiás reakciók, azok felismerése; sérülések ellátása, vérzéscsillapítás; légzési akadályok elhárítása; újraélesztés alapjai

Kémia: égési sérülések ellátása; vegyszerek, savak, lúgok és azok hatásai; különböző mérgezések tünetei és azokkal kapcsolatos teendők

Fizika: érzékszerveinket érintő káros hatások és azok kiküszöbölése

Mozgás: mozgásszervet érintő különböző fokú sérülések felismerése, és azok ellátásával kapcsolatos teendők

Informatika: számítógéphasználat káros következményei, a felelős használat elsajátítása

Kézimunka, kézművesség, kertművelés: szerszámok helyes használata, az esetleges sérülések típusai, azok ellátása

Zene: hangszálsérülés, tünetei, ellátása

Festés, rajz: festékek, rajzeszközök, ragasztók megfelelő használata

Természetesen senkitől sem várható el, hogy orvosi szintű szakmai segítséget nyújtson, de a laikus által nyújtott elsősegély is fontos.

d) A tanulóknak az intézményi döntési folyamatokban való részvételi jogai, ezek gyakorlásának rendje

Iskolánkban jelenleg nem működik diákönkormányzat; azonban iskolánk jellegéből, szemléletéből adódóan maximálisan figyelembe veszi a tanulók érdekeit.

Iskolánkban a 2019/2020-as tanévben a lehetséges osztályok körét egyetlen 7. osztály teszi ki, mely egy kis zártabb közösség, ugyanis jelenleg nincsen 8. osztályunk. A következő tanévtől tudatosan tervezzük a diákönkormányzat megszervezését, amikor már lesz egy 7. és egy 8. osztályunk, és megtesszük a szükséges lépéseket, hogy a diákönkormányzat által a képviselőtökhöz választott pedagógust felkaroljuk és támogassuk ebben a tevékenységében.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatokban való részvételi jogai:

A véleménynyilvánítási jog gyakorlása

Minden tanuló joga, hogy iskolájának működéséről, az ott folyó oktatásról, a tanárok munkájáról, tanuló társai magatartásáról véleményét - mások emberi méltóságának tiszteletben tartásával közvetlenül bármely pedagógusnak, vagy az iskolát irányító, működtető bármely fórumon elmondja (Tanári Konferencia, Iskolaszék, fenntartói fórumok). E jogát a tanuló a tanítási órán, az óra menetéhez és a tanítás rendjéhez alkalmazkodva is gyakorolhatja.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi rendje

A tanulók és diákköreiből diákönkormányzatot hozhatnak létre hetedik osztálytól. A diákönkormányzat egyik feladata, hogy segítse az Iskola tanulóit és az iskolavezetés közötti kapcsolattartást.

A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, alapvető feladata a tanuló érdekvédelem, önszerveződés megvalósítása, az Iskola döntési folyamataiban való részvétel. A diákönkormányzat munkáját egy erre a feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára a Pedagógus Kollégium bíz meg öt éves időtartamra. A Pedagógus Kollégium rendszeresen tájékozódik a diákönkormányzat munkáját támogató tanártól a diákönkormányzat működéséről. A Diákönkormányzat részére az iskola helyet biztosít, anyagi támogatásáról az iskola a költségvetés előkészítésekor gondoskodik.

A diákönkormányzat a Pedagógus Kollégium véleményének kikérésével dönt saját működéséről, a működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, tájékoztatási rendszeréről, egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban, egyénileg vagy választott képviselőik útján jelezhetik a Pedagógus Kollégiumnak vagy a Szülői Kollégiumnak, kérhetik a diákönkormányzat, valamint segítő tanára közvetítését is. Sérelem esetén a tanuló a szaktanáraihoz, osztálytanítójához, az iskolavezetéshez, a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőshöz, a diákönkormányzatot segítő tanárhoz és a diákönkormányzat vezetőségéhez fordulhat.

e) A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Iskolánk – mint minden Waldorf-iskola – hatalmi viszonyok helyett az együttműködésre épít. Utasítások helyett a partneri viszonyban hiszünk, a szülőket egyenrangú társként kezeljük, hiszen közös célunk a gyermek azonos értékrend szerint történő nevelése.

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A tanulók szüleit a gyermek fejlődéséről, egyéni haladásáról, az iskola közérdekű ügyeiről, az aktuális feladatokról folyamatosan tájékoztatjuk a kapcsolattartás következő lehetőségein keresztül:

Szülői est

A havonta-kéthavonta megrendezendő szülői estek elsődleges célja:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
- a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, fejlődési lehetőségeiről
- a Waldorf-pedagógiával kapcsolatos ismeretek elmélyítése
- tájékoztatás az adott évfolyamra vonatkozó tananyagtartalmakról, az osztály általános helyzetéről, állapotáról, esetleges problémáiról, eredményeiről, tanulmányi előmeneteléről
- tájékoztatás a szaktanárok benyomásairól, munkájáról
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola Pedagógus Kollégiuma és vezetősége felé.

Fogadóóra

A tanévenkénti két fogadóóra lehetőséget ad a szülők és a pedagógusok személyes találkozására, bizalmas beszélgetésre egy adott tanulóval kapcsolatban, osztályközösségbeli helyzetéről, szociális viszonyairól, tanulmányi eredményeiről, fejlesztési lehetőségeiről, nehézségeiről, otthoni tevékenységeiről, családi helyzetéről.

Családlátogatás

Az előre egyeztetett időpontban történő családlátogatás célja a gyermek családi hátterének megismerése, egyeztetés a gyermek optimális fejlesztése érdekében.

Egyeztetett megbeszélések

Bármikor előfordulhat, hogy egy lényeges kérdés kapcsán a szülők szeretnék az osztálytanító segítségét kérni, ilyenkor egy egyeztetett időpontban van lehetőség a helyzet átbeszélésére.

Nyílt órák, tanítási napok

Időpontjukról az osztálytanító tájékoztatja a szülőket, ilyenkor lehetőség van bepillantani az osztály napi munkájába, megismerni a tanítási órák menetét, közvetlenül tájékozódni gyermekük és az osztályközösség iskolai életéről.

Írásbeli tájékoztatás

- Az osztálytanítók rendszeresen tájékoztatják a szülőket az iskola életéről, iskolai eseményekről, programokról, az elvégzendő feladatokról, az osztállyal kapcsolatos fontos tudnivalókról, valamint

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- tájékoztatják a tanulók szüleit (magasabb évfolyamokon akár magát a tanulót) a gyermek egyéni fejlődéséről, haladásáról.

Iskolafórum

A tanév rendjében előre rögzített időpontokban kerül sor az iskolafórumra, két-háromhavonként. Az iskolafórumon az iskola szülői közössége, a fenntartó és a pedagógus kollégium képviselői vesznek részt, meghallgatják a három oldal beszámolóit, és közösen egyeztetnek a következőkről:

- az iskola előtt álló fontos, elvégzendő feladatok
- az elkövetkező ünnepek szervezése
- az együttműködést segítő, megkönnyítő javaslatok áttekintése
- az esetlegesen felmerült problémákra megoldási lehetőségek kidolgozása
- visszatekintés a közelmúltban lezajlott eseményekre
- az iskola alapvető működési és pedagógiai dokumentumainak ismertetése
- az oktatás minőségét és a fizikai körülményeket javító lehetőségek keresése.

Az együttműködés egyéb lehetőségei

- Az iskolai ünnepek megszervezése és lebonyolítása szülők és pedagógusok közös munkája által
- önkéntes segítség osztályrendezvényeken, osztálykirándulásokon
- adventi koszorúk közös elkészítése
- az adventi bazárra portékák készítése és árusítása
- a beiskolázási időszakban iskolahívogató előadássorozat megszervezése és lebonyolítása
- Waldorf-pedagógiai témájú előadások szervezése a szülői körnek és külsős vendégeknek
- a szülői kör képviselőinek feladata az osztályokba felvételiző gyermekek szüleivel történő elbeszélgetés.

f) a tanulók, szülők/gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályok

Pedagógusok és tanulók kapcsolattartása

A tanulók napi személyes kapcsolatban állnak az Iskola pedagógusaival, kiemelten osztálytanítójukkal. Egyéni haladásukról osztálytanítójuktól és szaktanáraiktól a Waldorf-pedagógia elveinek megfelelő folyamatos szóbeli visszajelzést, és írásbeli tájékoztatást kapnak. Az osztályt és az Iskolát érintő kérdésekről elsősorban az osztálytanítók adnak tájékoztatást, továbbá az iskolai hirdetőtáblán is megjelennek a tanulóknak vagy a tanulóknak is szóló közlemények.

Szülőkkel való kapcsolattartás

Az egyes szülőkkel, a szülői közösséggel, a Szülői Kollégiummal való megfelelő együttműködés, a szülőkkel való kapcsolattartás a Waldorf-iskola kiemelten fontos területe, amelynek kialakításáért és gondozásáért a Pedagógus Kollégium egésze felelősséggel tartozik.

A szülő gyermeke iskolai életéről, tanulmányairól rendszeres visszajelzést kap. A tanulók egyéni haladásával kapcsolatos szülői tájékoztatás fórumai és módjai a szülői estek, a fogadóórák, az írásbeli visszajelzések a tanulói epocha- és munkafüzetekben, a félévi értesítő, az év végi szöveges értékelés, a pedagógusokkal folytatott egyéni beszélgetések, családlátogatások.

Iskolánk Szervezeti és Működési Szabályzatában (SZMSZ) találhatóak részletesen kidolgozva a tanulók és szülők/gondviselők értesítésével kapcsolatos szabályok, mely a 20/2012 (VIII/31) EMMI rendeletben foglaltak szerint került kidolgozásra.

A tanév munkaterve összhangban a mindenkori tanév rendjével, az iskolai célok, feladatok megvalósításához szükséges hivatalos feladatokat tartalmazza. A munkatervet a tanévkezdés előtt a Pedagógus Kollégium által kijelölt munkacsoport készíti elő a tanévnyitó konferenciára.

A Munkatervben a tanévnyitó konferencia dönt a következőkről:

- a nevelő-oktató munka lényeges tartalmi elemeiről,
- az iskolai szintű rendezvények, ünnepek tartalmáról, időpontjáról, feladatairól,
- a tanítás nélküli munkanapok időpontjáról és programjáról,
- a rendszeres heti tanári konferenciák napjáról és időtartamáról,
- a tervezhető szülői estek, fogadóórák időpontjáról,
- az iskolai nyílt nap(ok) tervezett időpontjáról,
- a tanulók fizikai állapotát felmérő vizsgálat időpontjáról,
- az egyes tevékenységek napi, heti, éves beosztásáról, az egyes feladatok elvégzésének határidejéről, felelőseiről,
- a tanítási szünetek rendjéről,
- az ünnepek, rendezvények idejéről,
- a félévi és év végi bizonyítványok kiértékeléséről és átadásáról.

Az éves munkaterről, az ismert alkalmi rendezvényekről, az Iskola és munkatársainak elérhetőségi adatairól tájékoztató készül, amelyet az Iskola a tanévkezdéskor átad a szülőknek és honlapján is közzéteszi. A munkaterről az Iskola indokolt esetben eltérhet, ez eltérésről előzetesen, írásban értesítenie kell a szülőket.

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A tanév helyi rendjét, a házirendet és a balesetvédelmi, tűzvédelmi előírásokat az osztálytanítók az első tanítási héten ismertetik a tanulókkal, az első szülői esteken a szülőkkel, a titkárságvezető pedig email útján is kiküldi a családok részére.

Iskolánk dokumentumainak nyilvánossága a 20/2012 (VIII/31) EMMI rendelet alapján (VII. fejezet):

1. Az iskola pedagógiai programjának legalább egy példányát oly módon köteles elhelyezni, hogy azt a szülők és a tanulók szabadon megtekinthessék.
2. Az iskola vezetője vagy az általa kijelölt pedagógus köteles a szülők, tanulók részére tájékoztatást adni a pedagógiai programról.
3. Az SZMSZ-t, a házirendet és a pedagógiai programot az iskola honlapján nyilvánosságra kell hozni.
4. A házirend egy példányát az iskolába történő beiratkozáskor a szülőnek, a tanulónak át kell adni, továbbá annak érdemi változása esetén arról a szülőt, a tanulót tájékoztatni kell.
5. A szülőket a megelőző tanév végén tájékoztatni kell azokról a tankönyvekről, tanulmányi segédletekről, taneszközökről, ruházati és más felszerelésekről, amelyekre a következő tanévben a nevelő és oktató munkához szükség lesz. Tájékoztatni kell őket továbbá az iskolától kölcsönözhető tankönyvekről és más felszerelésekről, valamint arról is, hogy az iskola milyen segítséget tud nyújtani a szülői kiadások csökkentéséhez.
6. Az 1-5 pontokban meghatározott kérdések SZMSZ-ben történő szabályozásánál az iskolaszéket, vagy ha az nem működik, az iskolai szülői szervezetet, közösséget véleményezési jog illeti meg.

A tanulóval kapcsolatos döntések meghozatalára vonatkozó eljárési szabályok:

Az Iskola köteles írásban értesíteni a tanulót, valamint a kiskorú tanuló szülőjét, gyermeke iskolai felvételével, a tanulói jogviszony megszűnésével, a tanuló fejlődésével, tanulmányi előmenetelével kapcsolatos döntéséről, az intézmény működésének rendjéről, továbbá minden olyan intézkedésről, amelyre vonatkozóan jogszabály az értesítést előírja.

Amennyiben történik egy incidens egy tanuló magatartásából, viselkedéséből kifolyólag, mellyel megszegi a házirendjében foglaltakat, akkor ennek az eljárásrendje, szabályai, hogy a történekről aznap, amint lehetőség nyílik rá, telefonon vagy személyesen értesítjük, tájékoztatjuk a szülőket/gondviselőket, majd pár sorban rögzítjük, és röviden előre jelezzük, hogy legkésőbb 48 órán belül jegyzőkönyvben részletesen tényszerűen is rögzítjük a történetet, az érintett felnőttek aláírásával.

V. A HELYI TANTERV AZON – KIEGÉSZÍTŐ – RÉSZEI, MELYEK NEM SZEREPELNEK A WALDORF-KERETTANTERVBEN

- a) Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

A Waldorf pedagógia alapján, az otthoni feladatok célja, amit iskolánkban tanáraink szem előtt tartanak, amikor a feladatokat meghatározzák, a következők:

- A feladat olyan szintű legyen, hogy azt majd a gyermek egyedül tudja elvégezni.
- Kisebbernél a szülő jelenléte csak biztató és biztonságot adó legyen.
- Nagyobbknál már csak az elérhetőségre kell szorítkozniuk.
- Olyan feladatokat adunk fel, amely gyakoroltat, rögzít, gondolkodásra, felidézésre készítet. Olyan módon tegyük ezt, hogy a gyermek érdekesnek, kihívásnak érezze.
- Végzése közben fogalmazódhassanak meg a tanulóban kérdések, amelyeket másnap feltehet.

A feladat adjon lehetőséget a megszokott környezetben, csendben, egyedül megélni az önállóságot, a tudás örömet. Esetleg szembesülni a hiányosságokkal.

Éppen ezért:

A feladat ne tartalmazzon új anyagot, megtanulni és megérteni valót.

Nem hibátlan házi feladat az elvárás, a cél, hogy kitartóan dolgozzon vele, és ennek nyoma legyen, mivel ezt látva tudjuk őt segíteni a megértés felé. Fontos, hogy a feladatok kiadásában tartunk egy rendszerességet, ritmust, amely, ha megszokottá válik, kioltja az ellenállást.

1-3. évfolyamon, ha a tanár ad otthoni feladatot, az lehetőleg legyen rajz. A napi mese felidézése vagy a környezet megfigyelése lehet cél. Szeretettel kell fogadni, ha a gyermek elhossa a kész feladatot, de nem kérjük számon, és nem szabad rossz érzést keltenünk abban, aki ezt nem teszi.

Az osztálytanító, mérlegelve az osztály igényeit, adhat más jellegű feladatokat is, és időben ne legyen több fél óránál az összes tantárgy együtt. (Megjegyzés: ebben a korban azért nincs más otthoni feladat, mert a kívülről érkező dolgokhoz való alkalmazkodás fárasztja a gyereket - ezért kellene családban töltenie a délutánt -, és mert a szociális érésehez nagyon fontos, hogy a szabad idejében belülről kiindulva

tevékenykedjen, a saját ritmusában éljen, építse kapcsolatát nagyszülővel, testvérrel, szülővel.)

Természetesen minden korosztály, mindennapi otthoni feladata az is, hogy beszámol az iskolában történekről, rendbe teszi a táskáját, tolltartóját, eleinte szülői segítséggel.

4-5. évfolyamtól kezdve, otthoni feladatot naponta adunk, és időre való elkészítése kötelező mindenki számára. Folyamatosan kell felépíteni azt, hogy majd később tudatosan, szívesen dolgozzanak otthon, egyre nehezebb, hosszabb feladatokkal. A rajz fontos eszköz a tudás képi beépítéséhez, ezért ez a tevékenység az otthoni feladatok fontos része.

Az írás a másolástól indul, ezután következik a fogalmazás, vázlatírás, jegyzetelés, esszéírás, véleményformálás és a forrásokból történő felkészülés. Mindez a másnap közös munka alapját szolgálja.

Számolásban adhatunk rutin feladatokat, fejtörőket, logikai feladatokat, amelyek - a megoldás kulcsára nézve - nem tartalmazzak új lépést.

Nyelveknél fontos a szülő passzív (nem tanító) társként jelenlévő szerepe, főként a szavak tanulásánál.

Időben is növekszik az otthoni munka. Az összes tantárgyat együtt véve fél órától maximum másfél óráig, az évfolyamok emelkedését követve.

b) Az írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatások, számonkérések rendje

A Waldorf-iskola rendszeres szóbeli és szöveges írásbeli értékelést ad minden tanuló fejlődéséről minden életkorban, osztályzást jellemzően nem alkalmaz. A tanév végén kiadott szöveges értékelés minden tanuló esetében a teljes tanévi munkát és fejlődést általában és tárgyanként is részletezve tartalmazó egyénre szabott, részletes értékelés, amelyben a tanuló teljesítményének leírása mellett fejlődését is értékeli és elismerik, egyben impulzusokat adnak a további munkához. Az értékelés a gyermek megismerésének és megértésének eszközét jelenti.

Minden évfolyam végén írásos bizonyítványt adunk diákjainknak. Felső tagozaton azonban – egy esetleges iskolaváltást megkönnyítendő – osztályzatokkal is igyekszünk kifejezni a diákok teljesítményét, párhuzamosan a szöveges értékeléssel. A magatartás és szorgalom értékelése a bizonyítvány általános leírása elemeként jelenik meg. A tanulói teljesítmények értékeléséhez kapcsolódóan az iskola a Waldorf-pedagógia elveinek megfelelően törekszik az osztályisméltés elkerülésére, azt csak kivételes esetekben alkalmazza.

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Iskolánkban az értékelést mind a nyolc évfolyamon a gyermekek lényét megragadó, érzékeny általános pedagógiai jellemzés és szaktárgyi értékelések alkotják. A szubjektív és objektív látásmód közötti helyes arányok megtalálása döntő jelentőségű. Iskolánk az első négy évfolyamon a készség-, képességfejlesztést helyezi előtérbe, ezért nem alkalmaz normatív értékelést, kizárólag folyamat- és fejlesztő értékelést végez. Az 1-4. évfolyamon az értékelések egyrészt a tanév során gyakorolt és megszerzett készségek, képességek, a megszerzett procedurális (cselekvéses) és deklaratív (fogalmak, tárgyak, események) tudás fejlődési leírását tartalmazzák, másrészt megmutatják a képességek fejlődésének-fejlesztésének jövőbeli irányát. Ez árnyaltabb, individuálisan differenciált megközelítést tesz lehetővé, mint az ötfokú skála. Hátterében az a meggondolás áll, hogy a Waldorf-pedagógia támogatja az emberi sokszínűséget, minden tanulót egyformán értékesnek tekint, függetlenül azok képességeitől és teljesítményétől. Abból a feltételezésből indulunk ki, hogy az előttünk álló gyermek sokkal nagyobb lehetőségeket rejt magában, mint ami a jelenben megmutatkozik.

Iskolánkban a hagyományos értelemben vett feleltetés, dolgozatírás az 1-8. osztályokban nincs. A tanítók a tanulókkal való aktív együttműködésben igyekeznek megismerni a diákoknak az adott tananyagokban való elmélyülését, tudásának, ismereteinek mértékét. Természetesen van a tanítók által irányított beszélgetés, együtt mondott-végzett tevékenységek és mozgással kísért versek, énekek (alsóbb osztályfokokon hangsúlyos), kérdés-felelet, a tanultak felidézése, egyéni előadása (felsőbb osztályfokokon előforduló), amelyből képet nyerhetnek a pedagógusok a tanulók előrehaladásáról. A tanulók epochafüzetek rendszeres ellenőrzése is lehetőséget ad a képalkotásra. 5-6. osztálytól kezdve pedig rendszeres írásos ellenőrzést is végzünk, de nem feladatlapok használatával, hanem esszézerű, a témához kapcsolódó, az érdeklődést felkeltő fogalmazások, tudáspróbák íratásával.

A szóbeli értékelés módjai: folyamatos értékelés, nyomonkövetés, gyermekmegfigyelés, osztálymegfigyelés, évszakünnepek, színdarabok, rendezvények; osztálytanítói és szaktanári szóbeli tájékoztatás a szülők felé, a füzetmunka értékelése.

Az írásbeli értékelés módjai: félévi értesítő, év végi szöveges értékelés, bizonyítvány és bizonyítványvers (esetenként bizonyítványképen vagy festményen).

c) A magasabb évfolyamra lépés feltételei

A Waldorf iskolák szemlélete szerint, az 1-3-ig, 4-6-ig, 6-8-ig tartó évfolyamok egységet képeznek a gyermek fejlődése és ebből eredően a tananyag szempontjából. Ezért iskolánk ezeken a szakaszokon belül, nem él az évisméltelés lehetőségével. Valamint egyáltalán nem él a magasabb évfolyamra léptetés eszközével, azaz évfolyamkihagyással, különbözeti vizsga tételével sem.

Ez embertani és szociális szempontból is károsan hat a gyermek fejlődésére.

Miáltal az iskolánkban nincs hagyományos értelemben vett évismétlés, a magasabb évfolyamba lépésről való döntés az osztálytanító felelősségére van bízva. Ezt a következő szempontok figyelembe vételével teszi:

- a Kerettantervben leírt évfolyamonkénti tantárgyi követelmények elérése
- a tanuló jelenléte a törvényes százalékban a főoktatáson és a szakórákon.

Kérdéses esetben a Pedagógus Kollégium határoz, az osztálytanítónak a gyermek teljesítményéről szóló beszámolója, illetve az év közbeni gyermekmegbeszélések tapasztalatai alapján.

d) Az iskola által alkalmazott szöveges értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályai

„Értékelni annyi, mint „tisztán látni, mélyen megérteni a másikat, és tisztelettel viseltetni az így megszerzett tudás iránt.”

Pedagógiai alapelvünkből következően a formatív értékelést – ami mindig csak a jelenre vonatkozhat; és célja a fejlődés értékelése, a diagnosztizálás, a korrekció - nem fordítjuk le osztályzatokra.

Folyamatosan értékeljük a gyerekek fejlődését. A kívánt célhoz képest kell megadnunk a tanuló helyzetét, valamint a szükséges korrekciót meg kell terveznünk. A legfőbb cél ebben az esetben a segítség, a motiválás, a visszajelzés, formálás és az orientálás. Ezzel a formatív értékeléssel mintát szeretnénk adni önmagunk és mások értékelésére.

Ezért csak szöveges értékelést készítünk félévkor és év végén is, melyben nagyon fontos szerepet kapnak a gyerek azon tulajdonságai, jellemzői, melyek közvetlenül számokkal, százalékkal, osztályzattal nem mérhetők. A jegyek nem tükrözik azt, hogy a gyerek milyen mértékben sajátította el a tananyagot, hanem inkább azt, hogy milyen mértékben közelítette meg Waldorf Kerettantervben kitűzött célokat az adott osztályban.

Iskolánk azon tantárgyak esetében ad félévi és év végi értékelést osztályzattal, ha iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt kell a törvényi előírásoknak megfelelnie. Ezekben az esetekben azokból a tantárgyakból, melyek az állami fenntartású oktatási intézményekben is jelen vannak.

Itt érvényesülhet a minősítés (minősítőszavas ötfokú skála), a szelektálás funkciója, mivel ez esetben a tanuló teljesítményét nem önmagához, hanem már társai teljesítményéhez, illetve a tantervi optimum sztenderdizált követelményéhez mérjük.

Az állami fenntartású intézményekben kötelezően megjelenő nem készségtárgyakat - amelyek a Waldorf kerettantervben is megtalálhatóak – a következőképpen minősítjük:

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Jeles:

- A tanult anyagrészt elsajátította, tudásába beépítette, alkalmazni tudja.
- Átlátja az összefüggéseket, problémamegoldó képessége fejlett.
- Kifejezőkészsége szóban és írásban jó.
- Epochafüzete szép, rendezett, áttekinthető, hiánytalan.
- Tanórákon aktív, érdeklődő.

Jó:

- A tanult anyagrészben jól tájékozott, tudását kis segítséggel helyesen alkalmazza.
- Munkájában kevés hiba van.
- Kifejezőkészsége szóban és írásban megfelelő.
- Epochafüzete gondos, rendezett.
- Tanórákon nyitott, együttműködő.

Közepes:

- A tanult anyagrészt részben sajátította el, alkalmazásánál segítségre szorul.
- Munkájában hibákat ejt.
- Kifejezőkészsége szóban és írásban elfogadható.
- Epochafüzete változó minőségű, néha pontatlan, hiányos.
- Együttműködésében rapszodikus.

Elégséges:

- A tanult anyagrészt minimális szinten sajátította el, nehezen, gyakori hibázással alkalmazza.
- Kifejezőkészsége szóban és írásban nehézkes.
- Epochafüzete hanyag, hiányos.
- Ritkán együttműködő.

Elégtelen:

- A tanult tananyagot a minimális szinten sem sikerült elsajátítania.
- Kifejezőkészsége szóban és írásban gyenge, bizonytalan.
- Epochafüzete zavaros, hiányos.
- Együttműködésre nem képes.

Magatartás:

- Együttműködő, empatikus, szabálytisztelő. – 5
- Együttműködő, a szabályokat igyekszik betartani. – 4
- Leggyakrabban együttműködő, figyelmeztetésre betartja a szabályokat. – 3
- Nem együttműködő, megszegi a szabályokat. – 2

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Szorgalom:

- Képességeit igyekezetével támogatja. – 5
- Képességei szerint dolgozik. – 4
- Képességeit hanyagságával visszahúzza. – 3
- Képességeit érdektelenségével kioltja. – 2

Készségtárgyak:

Kézimunka, kézművesség (technika tantárgy), Bothmer gimnasztika és testnevelés (testnevelés tantárgy), ének, zene, festés (rajz és vizuális kultúra tantárgy):

ezen tárgyaknál a tevékenység folytatása az elsődleges cél, (maga a megtett út ugyanolyan fontos, mint az eredmény felmutatása), mert ennek már önmagában is fejlesztő hatása van. Egy gyerek minél nagyobb aktivitással, akarással, figyelemmel tud jelen lenni ezeken az órákon, önmagához képest annál nagyobb fejlődést tud felmutatni.

Így ez jelenik meg az értékelésben:

- Jeles: Figyelmesen, elmélyülten vesz részt az órákon.
- Jó: Többnyire figyelmesen vesz részt az órákon.
- Közepes: Változó figyelemmel vesz részt az órákon.

e) Az SNI-tanulók - fogyatékoság típusához és fokához igazodó fejlesztő program

Iskolánk sajátos nevelési igényű -SNI- státuszú gyerekek számára is nyitott, az integráción túlmutató inkluzív szemléletű általános és alapfokú művészeti iskola. Az érintett gyerekek oktatása-nevelése:

- a Nkt. 2011. CXC törvény
- 1998. évi XXVI. Törvény
- 2003. évi CXXV. törvény
- a 32/2012. (X.8.) EMMI rendelet
- a 2020-as NAT-hoz illeszkedő „Irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához”
- az érvényben lévő Waldorf kerettanterv (2020) alapján valósul meg.

„A sajátos nevelési igény kifejezi:

a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,

b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejleszthetőségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.”

(32/2012. (X.8.) EMMI rendelet)

Ezek az alapelvek a Waldorf iskolák alapvető emberszemléletében jelen vannak, így a sajátos nevelési igényű tanulók osztálytermi szinten, esetleges csoportbontás során és tanórán kívüli nevelési helyzetekben is állapotuknak megfelelő bánásmódban részesülhetnek nálunk.

A Waldorf pedagógia alapvető sajátossága, hogy tiszteletben tartja a tanulók személyisége közötti egyéni különbségeket, függetlenül azok okától és tüneteitől. Minden osztályfok tananyaga az adott korosztályok fejlődési sajátosságainak figyelembevételével épül fel, hogy adott életkorban a megfelelő intellektuális, lelki és szellemi tartalmat közvetítsük. Szöveges értékelést alkalmazunk, melyben a tanuló önmagához mért fejlődését is megjelenítjük. A teljes személyiség harmonizálására törekszünk, a szociális kompetenciák, a gondolkodási-érzelmi-akarati funkciók kiegyenlített fejlesztése áll a középpontban a „fej, a szív és a kéz iskolájában”. Az oktatás ritmusa a tanuláshoz szükséges funkciók, képességek és készségek kiegyenlített fejlődését is megalapozza. Fontos, hogy olyan környezetet teremtsünk a gyermekek számára, melyben felszabadultan tudnak tanulni, és az esetleg fennálló akadályozottságokat mérsékeljük. Ezek mellett a sajátos nevelési igényű gyerekekben is fellelhető egyéni erősségeket is ápoljuk (melyekre az oktatás-nevelés-fejlesztés során alapozhatunk is), különböző differenciáló eljárások alkalmazásával „tehetséggondozás” is zajlik. Legfőbb célunk, hogy a gyermekek kiteljesedjenek, felnőve érett, felelősségteljes emberekké váljanak, megfelelve a társadalmi integráció kritériumainak.

A habilitációs, rehabilitációs szemlélet tehát adott.

Mivel minden gyermek más, így minden sajátos nevelési igényű gyermek is más-más képet mutat egy fogyatékosági területen belül is. Ezért szükség van nem csak az egyéni fejlődési sajátosságokhoz igazodni, hanem a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradás fokához, és az ezeken belüli egyéni eltérésekhez is. Ezekhez sérülésspecifikus módszertani eljárások alkalmazása is szükséges, melyben fontos

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

szerep jut az iskolában dolgozó gyógypedagógusnak. Az ő iránymutatásai alapján tudja a sajátos nevelési igényű gyermeket tanító pedagógus a fogyatékoság típusához és fokához illő oktatás-nevelést-fejlesztést megvalósítani. Óriási segítséget jelenthet egy nálunk fejlesztést végző extra-lesson tanár is, aki a Waldorf pedagógia emberképére épülő indirekt felmérő-fejlesztő eljárást alkalmazva tudja a ránk bízott gyerekek kognitív, érzelmi-akarati és szociális képességeit harmonizálni. Az érintett gyermekek körül dolgozó pedagógusok, és az érintett gyermekek szüleinek együttműködése a záloga a sikeres terápiának.

Az oktatási-nevelési feladatot a tanulók diagnosztikus kategóriáihoz, képességeihez igazodva határozzuk meg. Az esélyegyenlőséghez szükséges méltányos hozzáállás iskolánk sajátja: a tanterv átdolgozásával, szükség esetén hosszabb felkészülési idő biztosításával, a fogyatékoság típusához és súlyosságához igazodó követelmények felállításával és számonkérésükkel, alternatív eszközök használatával, a tanulók önmagukhoz mért fejlődését értékelve igyekszünk biztosítani számukra az iskolai életben a minél teljesebb beilleszkedést.

Iskolánk Alapító okirata szerint

- egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő, és
- enyhe értelmi fogyatékos (tanulásban akadályozott) tanulók integrált oktatását-nevelését vállalja.

Az iskola a közoktatásban aktuálisan érvényes habilitációs és rehabilitációs fejlesztési irányelveket veszi figyelembe és alkalmazza, melyeket az egyes fogyatékosági területekre dolgoztak ki. A fogyatékosági területek diagnosztikus leírására és tanítási-tanulási szükségleteik összefoglalására nem térünk itt ki, azokat a Waldorf kerettanterv tartalmazza. A tanterv szintén meghatározza, milyen emberi és tárgyi feltételek szükségesek az integrált oktatáshoz-neveléshez. Ezekből kiemelten fontosak a következők:

- Az iskola által alkalmazott gyógypedagógusnak az Alapító okiratban feltüntetett fogyatékosági típusoknak megfelelő szakvégzettséggel kell rendelkeznie.
- Munkájának két főbb helyszíne az osztálytermi megsegítés, és az egyéni vagy kiscsoportos fejlesztés, és az ezekhez tartozó feladatok.

Az iskolánkban fejlesztést végző gyógypedagógus feladatai a sérülésspecifikus ellátás megvalósulásának érdekében:

- A Waldorf kerettanterv megismerése, a Waldorf pedagógia megismerése
- A gyermek megismerése a szakértői bizottság által kiadott szakértői vélemény, osztálytanítói és szülői konzultáció, osztályban tett hospitálás és kompetenciájának megfelelő módszerű bemeneti mérés alapján.

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

- Ezek alapján sérülésspecifikus metodikai és didaktikai ajánlások megfogalmazása a gyermeket tanító pedagógusok felé, melyek érintik a szociális kompetenciákat, a kognitív funkciókat, a tananyag minőségi és/vagy mennyiségi változtatását, a számonkérést és értékelést is. Szükség esetén speciális tanulási segédletek, technikai eszközök ajánlása is előfordul.
- Szoros együttműködés az osztálytanítókkal és szaktanárokkal egyéni konzultáció keretein belül, a Pedagógus Kollégiummal pedig az éves munkatervben rögzített időpontban és módon.
- Bemeneti és kimeneti mérések végzése.
- Egyéni fejlesztési terv készítése, annak szükség szerinti módosítása a fejlesztési folyamat figyelembevételével- az elért eredmények, a gyermek fejlődési üteme és állapota alapján.
- Egyéni vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozás megtartása a törvényi előírásoknak megfelelően.
- A sajátos nevelési igényű gyermek dokumentációjának kezelése (Egyéni fejlesztési terv, Értékelőlap, Egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs ellátás egyéni fejlődési lap Külív és Betétív).

f) A Pedagógiai Program melléklete: Magyar Gyógypedagógiai Waldorf-iskola Kerettanterv

Tanulásban akadályozott tanulók (1-8. osztály) és értelmileg akadályozott tanulók (1-8.osztály) számára (Magyar Waldorf Szövetség, 2020.)

VI. ZÁRADÉK A MÓDOSÍTOTT PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁRÓL

ZÁRADÉK

A Tanári Kollégium a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdésének kötelező rendelkezése folytán a Nemzeti alaptanterv módosítása és az oktatásért felelős miniszter által kiadott új kerettantervek alapján felülvizsgálta az iskola pedagógiai programját.

Megállapította, hogy a pedagógiai program alapját képező, 2013-ban alternatív kerettantervként jóváhagyott Waldorf-kerettanterv a NAT 2020-nak és a miniszteri kerettanterveknek nem felel meg. A Magyar Waldorf Szövetség, mint a Waldorf-

Pedagógiai Program

Veresegyházi Életfa Waldorf Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

kerettanterv jogosultjának tájékoztatása szerint a Szövetség elvégezte a Waldorf-kerettanterv felülvizsgálatát és a módosított Nemzeti alaptantervnek, valamint a miniszteri kerettanterveknek megfelelően átdolgozott „A magyar Waldorf-iskolák kerettanterve 2020” dokumentumot az oktatásért felelős minisztériummal egyeztetve – az alternatív kerettantervek helyébe léptetett egyedi megoldásokra vonatkozó új jogszabályi rendelkezéseknek való megfelelésre is kiterjedően. A Minisztérium az átdolgozott Waldorf-kerettantervet a jogszabályi előírásoknak megfelelőnek találta.

A fentiekre tekintettel a Tanári Kollégium a pedagógiai programot módosította. A pedagógiai programot az átdolgozott Waldorf-kerettanterv 2020 alapján, azzal egyezően készítette el – a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendeletben elvárt, a Waldorf-kerettantervben nem érintett pedagógiai program tartalmak kiegészítő szabályozásával.

A módosítások átvezetése megtörtént, a Tanári Kollégium 2020. április 28-án megtartott ülésén az iskola egységes szerkezetbe foglalt pedagógiai programját elfogadta.

A pedagógiai program módosítására jogszabályváltozás, a Nemzeti alaptanterv változása, és erre tekintettel a Waldorf-kerettanterv átdolgozása adott okot. A módosított pedagógiai program nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, ezért a pedagógiai program módosításához a fenntartó egyetértésének beszerzése az Nkt. 26. § (1) bek. alapján nem volt szükséges.

A módosított pedagógiai program alapján egyedi megoldás engedélyezése iránti kérelem benyújtása szükséges az emberi erőforrások miniszteréhez 2020. április 30-ig, tekintettel arra, hogy a pedagógiai program módosítására jogszabály kötelezése alapján került sor, amely esetben az Nkt. 99. § (1) bek. értelmében kezdeményezni kell a Waldorf-kerettanterven alapuló egyedi megoldások engedélyeztetésére irányuló eljárást.

Veresegyház, 2020. április 28.